

**ZAHTJEV ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE
ELABORATA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU**

INVESTITOR: „PHYLLON” d.o.o. - Tuzi

OBJEKAT: ELEKTRO ENERGETSKI 35 kV KABLOVSKI VOD (Dio 2)

LOKACIJA: OPŠTINA TUZI

septembar 2026. god.

1. OPŠTE INFORMACIJE

Podaci o nosiocu projekta

Nosioc projekta: **„PHYLLON” d.o.o. - Tuzi**

Odgovorno lice: **Mitar Kažić, Izvršni direktor**

PIB: **03543676**

Kontakt osoba: **Dragoslav Damjanović**

Adresa: **Ulica 2, br. 6, Gornji Milješ, 81206 Tuzi**

Broj telefona: **+382 67 119 015**

e-mail: **dragoslavdamjanovic08.03@gmail.com**

Podaci o projektu

Naziv projekta: **ELEKTRO ENERGETSKI 35 kV KABLOVSKI VOD (DIO 2)**

Lokacija: **OPŠTINA TUZI**

Uvod

Imjući u vidu da se trasa podzemnog kabla nalazi u Glavnom gradu Podgorici i Opštini Tuzi, to su posebno donešene Odluke sa elementima UTU-a za realizaciju projekta na području Glavnom gradu Podgorici, a posebno za realizaciju projekta na području Opštine Tuzi.

Iz navedenih razloga predviđena je izrada dva Zahtjeva za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu

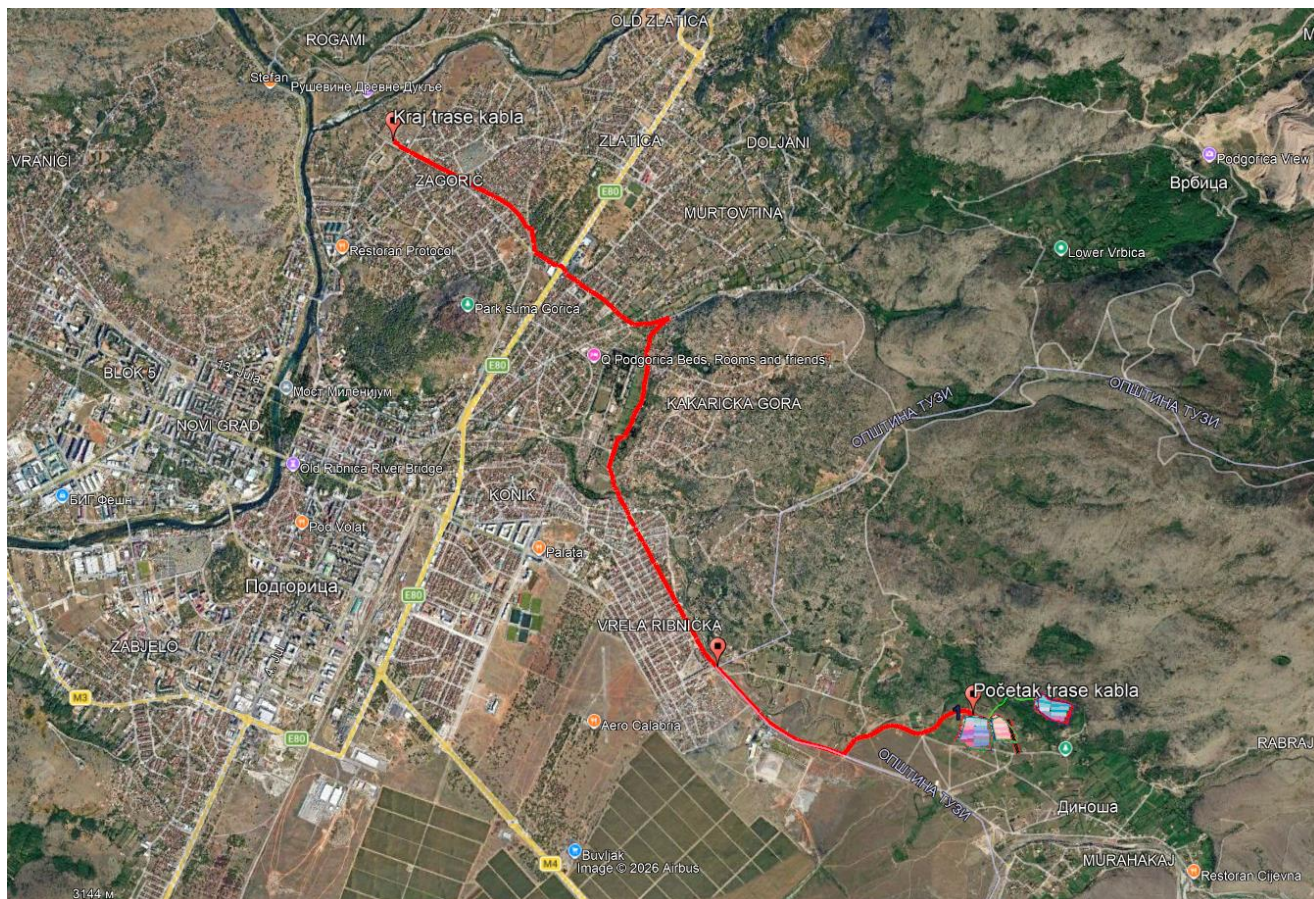
Predmet ovog Zahjeva za odlučivanje o potrebi izrade elaborata odnosi se na indetifikaciju i analizu uticaja karakterističnih za izgradnju i eksploataciju objekta na području Opštine Tuzi (Dio 2).

2. OPIS LOKACIJE

Trasa kabla iz Glavnog grada Podgorica prelazi u Opštinu Tuzi.

U Opštini Tuzi trasa nastavlja zadnjim dijelom ulice Španskih Boraca i dalje ide do lokalnog puta Podgorica - Tuzi. Nakon što se isključi sa lokalnog puta, trasa nastavlja kroz ulice naselja Dinoša, dolazeći do lokacije na kojoj je planirana izgradnja objekta srednjenaponskog postrojenja solarne elektrane SE Phyllon.

Položaj trase priključnog 35 kV voda TS „Podgorica 1” - SE „Phyllon” kroz Glavni grad Podgoricu i Opštinu Tuzi dat je na slici 1.

Slika 1. Položaj trase priključnog 35 kV voda TS „Podgorica 1” - SE „Phyllon” kroz Glavni grad Podgoricu i Opštinu Tuzi (crvena linija)

Na trasi (slika 1) prikazana je strelica koja približno određuje prijelaz trase iz Glavnog grada Podgorica u Opštinu Tuzi.

Kopija plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta, podaci o potrebnoj površini zemljišta, za vrijeme izgradnje i površina koja će biti obuhvaćena kada projekat bude stavljen u funkciju

Trase priključnog 35 kV voda TS „Podgorica 1” - SE „Phyllon” kroz Opštinu Tuzi (Dio 2), nalazi se na katastarskim parcelama br. 9/3, 3489/1, 3489/3, 3489/2 KO Tuzi, 331, 358, 545, 405, i 473 KO Dinoša.

Dužina trase za postavljanje priključnog 35 kV voda TS „Podgorica 1” - SE „Phyllon” koja pripada Opštini Tuzi iznosi 2.788 m.

Podaci o relativnoj zastupljenosti, dostupnosti, kvalitetu i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa

U morfološkom pogledu područje lokacije podzemnog kabla u Opštini Tuzi pripada većim dijelom naselju Dinoša.

Dominantni morfološki oblici u okolini trase kabla su pojas zaravljenog tla, padine okolnog brda i korito rijeke Cijevne.

Sa geološkog aspekta šire područje trase kabla izgradjuju glaciofluvijalni i aluvijalni sedimenti kvartarne starosti, koji su nataloženi preko karbortatnih stijena gornje-kredne starosti.

Gornja kreda je predstavljena stratifikovanim i masivnim krečnjacima, koji ređe, prelaze u dolomitične krečnjake i krečnjačke dolomite. Ovi karbonatni sedimenti su veoma karstifikovani, sa brojnim karstnim pojavama.

Kvartarne naslage na širem istražnom području predstavljene su fluvioglacialnim naslagama. Ovi sedimenti imaju široko rasprostranjenje, a predstavljeni su šljunkovima, pijeskovima, glinama i konglomeratima, koji se međusobno smjenjuju, a nastali su taloženjem materijala stvorenog raspadanjem različitih vrsta stijena i njihovim transportovanjem na velike udaljenosti od matičnih stijena.

Sa hidrogeološkog aspekta, teren šire okoline trase kabla izgradjuju, uglavnom dobro propusne stijene, intergranularne poroznosti.

Prema karti seizmike regionalizacije teritorije Crne Gore (B.Glavatović i dr. Titograd,1982.) posmatrano područje pripada zoni sa osnovnim stepenom seizmičkog intenziteta 8° MCS skale.

Na prostoru lokacije i njene okoline razvijena su eutrična smeđa zemljišta-distrični kambisol i crvenica - terra rossa.

Eutrična smeđa zemljišta-distrični kambisol razvijena su na karbonatnim supstratima bogatim bazama-krečnjačkim i dolomitnim stijenama, dok je crvenica razvijena na čvrstim krečnjacima i dolomitima mezozojske starosti na terenima i vrtačama.

Sa hidrološkog aspekta teritoriju Opštine Tuzi, karakteriše rijeka Cijevna, čije je korito od najbližeg dijela trase kabla udaljeno oko 1.200 m vazdušne linije.

Područje karakteriše raznovrstan fond biljnih vrsta koje u najvećem broju pripadaju mediteranskom i submediteranskom florom elementu.

Lokacija pripada Ćemovskom polju, a to je prostrano kraško polje na kojem su konstatovana 1153 biljna taksona (vrste i podvrste). Najzastupljenije familije su: Compositae, Gramineae, Leguminosae. Na Ćemovskom polju rastu 34 balkansko-endemične vrste, od čega su 4 ograničene na prostor bivše Jugoslavije.

Prikaz apsorpcionog kapaciteta prirodne sredine

Kapacitet životne sredine je sposobnost životne sredine da prihvati određenu količinu zagađujućih materija po jedinici vremena i da je pretvori u bezopasan oblik ili nepovratno odloži, a da od toga ne nastupi nepovratna šteta.

Šire područje karakteriše submediteranska klinma sa dugim, toplim i sušnim ljetima i blagim i kišovitim zimama.

Prema podacima HMZ Crne Gore za 2024. godinu za Podgoricu (Statistički godišnjak Crne Gore za 2025. god.), srednje mjesečne temperature vazduha na području Podgorice su se kretale od 7,8 u januaru do 30,9 °C u julu. Srednja godišnja temperatura vazduha u 2024. godini iznosila je 18,3 °C i bila je viša nego 2023. godine kada je iznosila 17,6 °C.

Maksimalna mjesečna, prosječna količina padavina bila je u septembru, a minimalna u julu. Prosječna godišnja količina padavina u 2024. godini bila je 1.646 l/m² i bila je manja nego 2023. kada je iznosila 1.939 l/m². U ukupnoj količini padavina za područje Podgorice u 2024. godini, snijega nije bilo.

Vjetar kao klimatski element zavisi od opšte cirkulacije vazduha u atmosferi i od oblika reljefa.

Sa jakim vjetrom u toku 2024. godine u Podgorici bila su 87. dana, a najviše ih je bilo u avgustu 16, a najmanje u januaru i novembru po 4.

Svakako najvažniji apsorpcioni kapacitet šireg područja lokacije je neprekidan vegetacioni period.

Posmatrano područje karakteriše raznovrstan fond biljnih vrsta koje u najvećem broju pripadaju mediteranskom i submediteranskom florinom elementu. Veliki diverzitet vaskularne flore ovog područja može se obrazložiti činjenicom da je u pitanju heterogena sredina koja omogućava rast i opstanak vrsta sa različitim strategijama preživljavanja.

Šire posmatrano, trasa kabla pripada području Čemovskog polja, prostrane ravnice površine oko 140 km², koje ima izražen ekološki i ornitološki značaj. Primarna vegetacija ovog prostora je submediteranska vegetacija kamenjara i degradiranih pašnjaka, nastali kao posljedica dugotrajnog antropogenog uticaja. Kanjon rijeke Cijevne - Emerald područje, ima značajnu funkciju ekološkog koridora koji osigurava prostornu i funkcionalnu povezanost sa Čemovskim poljem.

Čemovsko polje predstavlja značajno IBA područje (Important Bird Area), pri čemu prirodna staništa, ledine, vinogradi, zasadi breskve i očuvani kseromorfni dijelovi polja služe kao stanište i gnijezdilište brojnim vrstama ptica.

Čemovsko polje predstavlja jedinstveno stanište i jednu od rijetkih preostalih pseudostepa istočnog Mediterana. Prepoznato je kao Emerald područje i preporučeno kao područje posebne zaštite (SPA) u okviru ekološke mreže Natura 2000 za Crnu Goru. Na ovom prostoru prisutni su stanišni tipovi od evropskog značaja, koji su zbog svoje specifičnosti i visokog nivoa biodiverziteta kandidati za uključivanje u međunarodne ekološke mreže Emerald i Natura 2000.

Područje je izloženo intenzivnom antropogenom pritisku, prvenstveno usled urbanizacije, prisustva gradske deponije i napuštanja tradicionalnih oblika poljoprivrednog korišćenja zemljišta. Navedeni procesi dovode do fragmentacije, degradacije i trajnog gubitka staništa, što negativno utiče na strukturu i funkcionalnost ekosistema, kao i na očuvanje karakterističnih biljnih i životinjskih zajednica.

Imajući u vidu karakteristike trase kabla i njenog okruženja može se konstatovati da posmatrani prostor posjeduje određene apsorpcione kapacitete prirodne sredine, iako se u okruženju trase kabla dešavaju promjene koje su posledica ljudskih aktivnosti, a koje obuhvataju izgradnju objekata različite namjene.

Međutim, treba naglasiti da realizacijom predmetnog projekta neće doći do antropogenih uticaja koji bi mogli da dovedu do degradacije kvaliteta osnovnih segmenata životne sredine.

Na lokaciji predmetnog objekta i njenom užem okruženju nema zaštićenih objekata i dobara iz kulturno istorijske baštine.

U Opštini Tuzi prema Popisu iz 2023. godine bilo je 12.979 stanovnika i 3.103 domaćinstva, a prosječan broj članova po domaćinstvu je bio 4,18. Gustina naseljenosti u Opštini Tuzi prema Popisu iz 20023. god. iznosila je 52,59 stanovnika na 1 km².

Podaci iz Popisa 2023. pokazuju da je u Opštini Tuzi došlo do povećanja broja stanovnika za 1.557 u odnosu na Popis iz 2011. godine kada je u Opštini Tuzi bilo 11.422 stanovnika.

Okruženje trase kabla pripada manje naseljenom području.

Podaci o postojećim objektima i infrastruktura

Na samoj trasi podzemnog kabla nema stambenih objekata.

U okruženju trase podzemnog kabla, u Opštini Tuzi nalazi se prije svega određeni broj individualnih stambenih i skladišnih objekata.

Od infrastrukturnih objekata u okruženju trase podzemnog kable postoji izrađena elektroenergetska i vodovodna mreža, jedino još nije izgrađena kanalizaciona mreža.

Kolski pristup trasi kabla obezbijeđen je preko saobraćajnica koje se nalaze pored trase kabla.

3. KARAKTERISTIKE PROJEKTA

Na osnovu člana 4 stav 2 i člana 5 Odluke o izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa na teritoriji Opštine Tuzi („Sl. list CG” – opštinski propis” br. 33/19) i člana 92 stav 1 tačka 16 Statuta Opštine Tuzi („Sl. list CG – opštinski propis” br. 24/19), Predsjednik Opštine Tuzi donosi **Odluku** o određivanju lokacije sa elementima urbanističko-tehničkih uslova za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa – 35 kV kablovskog voda za povezivanja TS 35/0,8 kV „SE Phyllon” sa trafostanicom TS 220/110/35 kV Podgorica (Dio 2), na katastarskim parcelama br. 9/3, 3489/1, 3489/3, 3489/2 KO Tuzi i 331, 358, 545, 405, i 473 KO Dinoša u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Podgorice.

Odluku sa elementima urbanističko-tehničkih uslova data je u prilogu 1.

Tehničke karakteristike 35 kV energetskog kabla

Energetski kabal tipa XHE 49(-A) ili NA2XS(F)2Y izrađuju se prema standardu JUS N.C5.230.

Zahvaljujući visokokvalitetnim materijalima i dodatnim zaštitnim slojevima, ovaj kabal pruža visoku pouzdanost i dug vijek trajanja. Spoljni plašt od polietilena i aluminijumska folija sprječavaju prodor vode,

dok bubreće trake onemogućavaju njeno širenje duž kabla. XHE 49(-A) sa aluminijumskom folijom sastoji

se od bakarnog ili aluminijumskog kompaktiranog užeta kao provodnika, sa poluprovodnim slojevima preko provodnika i izolacije. Ima poluprovodnu bubreću traku ispod i preko električne zaštite, koja se sastoji od bakarnih žica i bakarne trake, dok aluminijumska kopolimer folija dodatno štiti kabal ispod spolnog plašta od polietilena. XHE 49(-A) bez aluminijumske folije izrađuje se na sličan način, ali umjesto aluminijumske folije, sadrži izolacionu bubreću traku ispod spolnog plašta. Ovaj kabal koristi se u elektroenergetskim, distributivnim i industrijskim mrežama, razvodnim postrojenjima srednjeg i visokog napona, kao i u hidro i termoelektranama. Posebno je pogodan za instalacije u vlažnim i agresivnim sredinama, gdje je potrebna dodatna zaštita od prodora vode.

Izgled energetski kabal tipa XHE 49(-A) dat je na slici 2.

Slika 2. Izgled energetski kabal tipa XHE 49(-A)

Pripremni radovi

Pripremni radovi, u okviru realizacije projekta obuhvataju sledeće aktivnosti:

- otvaranje i organizacija gradilišta,
- dopremanje alata i mehanizacije,
- obilježavanje trase podzemnog kabla i
- čišćenje trase podzemnog kabla.

Na gradilište će se dopreмати građevinski i elektro materijal u skladu sa programom njegove isporuke u tačno određenim rokovima i količinama.

Za istovar materijala za potrebe postavljanja podzemnog kabla koristiće se površine blizu TS u Dinoši.

Dopremu građevinskog materijala treba obavljati tako da se time dodatno ne zagađuje životna sredina, odnosno da su zagađenja minimalna.

Građevinska mehanizacija i prevozna sredstva moraju biti opremljeni protivpožarnim aparatom.

Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa iz zaštite na radu od ovlaštene institucije.

Za rukovanje i održavanje navedenih sredstava rada može se povjeriti samo licu koje je stručno osposobljeno za takav rad i ispunjava određene uslove u smislu stručne, zdravstvene i druge podobnosti o čemu se mora voditi evidencija.

Za radove na postavljanju podzemnog kabla po fazama u određenim vremenskim intervalima biće angažovana određena radna snaga i građevinska mehanizacija čiji će tačan broj biti definisan Elaboratom o uređenju gradilišta.

Izvođač je dužan da po završetku radova gradilište kompletno očisti, ukloni sav građevinski otpad, mehanizaciju i izvrši uređenje trase kabla.

Svi pripremni radovi imaju privremeni karakter.

Iskop kanala

Prije početka radova prvo se vrši obeležavanje trase kablovskog voda na terenu na osnovu projektne dokumentacije. Obeležavanje trase se konstatuje u građevinskom dnevniku gdje se posebno opisuje: dubina i širina rova, strana kablovskog rova na koju se izbacuje zemlja iz iskopa, način vršenja iskopa, mjesta ukrštanja sa podzemnim instalacijama, mjesta potkopavanja saobraćajnica, itd.

Iskop rova se vrši mašinski ili ručno zavisno od konfiguracije terena i prisustva podzemnih instalacija. Zemlju iz iskopa treba cijelom dužinom trase slagati sa iste strane kablovskog rova, a druga strana treba da bude slobodna za razvlačenje kabla. Dno kablovskog rova treba da bude ravno. Prije polaganja kablova potrebno je izvršiti pregled rova. Još u toku izvođenja radova na iskopu neophodno je predvidjeti mjesta za istovar kablovske posteljice.

Kablovski rov na posmatranom prostoru se kopa kao otvoreni rov.

Gornje slojeve trotoara i kolovoza treba razbijati podesnim alatom i aparatima da bi se izbegla suvišna oštećenja. Sav razbijeni površinski materijal treba da se pažljivo složi odvojeno od iskopa. Treba težiti da se zemlja ne gomila na strani trotoara ka kolovozu zbog mogućnosti zatrpavanja slivnika za vodu i zbog povećane opasnosti od saobraćajnih udesa usled klizavog kolovoza. Zemljom ne smeju da budu zatrpani ulični slivnici, oluci za kišu, zatvarači vodovoda, hidranti, kablovska okna telekomunikacionih i energetskih kablova.

Način polaganja 35 kV energetskog kabla

Polaganje kablovskih vodova u zemljanom rovu

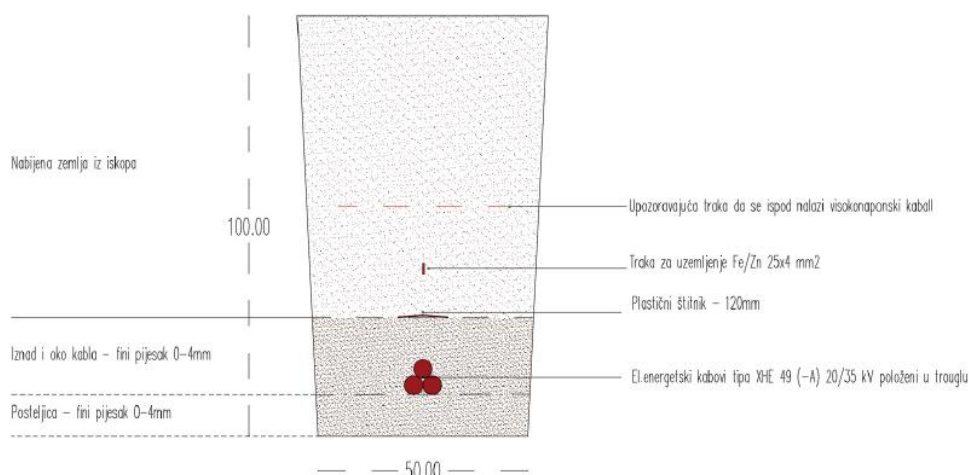
Nakon iskopa rova propisanih dimenzija, pristupa se pripremi podloge za polaganje kablova. Prvo se prostire kablovska posteljica, koja se sastoji od pijeska granulacije 0-4 mm, u debljini od 10 cm. Na ovu pripremljenu podlogu polaže se kablovski vod, pri čemu se tri jednožilna provodnika povezuju u formaciji trougao.

Nakon postavljanja kablova u rov kablovskog voda, i prije zatrpavanja dodatnim slojem posteljice, sprovodi se geodetsko snimanje kako bi se dokumentovao položaj kabla. Ova dokumentacija se koristi za izradu plana održavanja i ažuriranje podataka u katastru postojećih instalacija. Nakon geodetskog snimanja trase, kablovi se pokrivaju drugim slojem posteljice, u debljini od 10 cm iznad gornje kote kablovskog voda.

Prema tehničkim preporukama, nakon kablovske posteljice, kao mehanička zaštita slobodno položenih 35 kV kablovskih vodova, predviđa se upotreba armirano betonskih

ploča ili zaštitni plastičnih štitnika. Trideset centimetara iznad kablovske posteljice se postavlja pozor traka. Plastična upozoravajuća traka treba da bude crvene boje, širine najmanje 0,1 m, a kvalitet materijala treba da garantuje vijek trajanja od 30 godina. Na neregulisanim površinama postavlja se dodatna upozoravajuća traka na 0,5 m iznad gornje kote kablovskog voda.

Karakteristični poprečni presjek rova priključnog voda (zemljani rov) dat je na slici 3.

Slika 3. Karakteristični poprečni presjek rova priključnog voda (zemljani rov)

Pri zatrpavanju rova potrebno je postići zbijenost od više od 90%. Dalje zatrpavanje rova se obavlja zemljom iz iskopa uz izbacivanje eventualnih oštih čestica koje se pojavljuju u iskopu, a koje mogu ugroziti sigurnost kablovskog voda.

Nakon polaganja kablova, sve površine treba vratiti u prvobitno stanje.

Polaganje kablovskih vodova u trupu puta

Nakon iskopa rova propisanih dimenzija, pristupa se pripremi podloge za polaganje kablova. Prvo se prostire kablovska posteljica, koja se sastoji od pijeska granulacije 0–4 mm, u debljini od 10 cm. Na ovu pripremljenu podlogu polaže se kablovski vod, pri čemu se tri jednožilna provodnika povezuju u formaciji trougao.

Nakon postavljanja kablova u rov kablovskog voda, i prije zatrpavanja dodatnim slojem posteljice, sprovodi se geodetsko snimanje kako bi se dokumentovao položaj kabla. Ova dokumentacija se koristi za izradu plana održavanja i ažuriranje podataka u katastru postojećih instalacija. Nakon geodetskog snimanja trase, kablovi se pokrivaju drugim slojem posteljice, u debljini od 10 cm iznad gornje kote kablovskog voda.

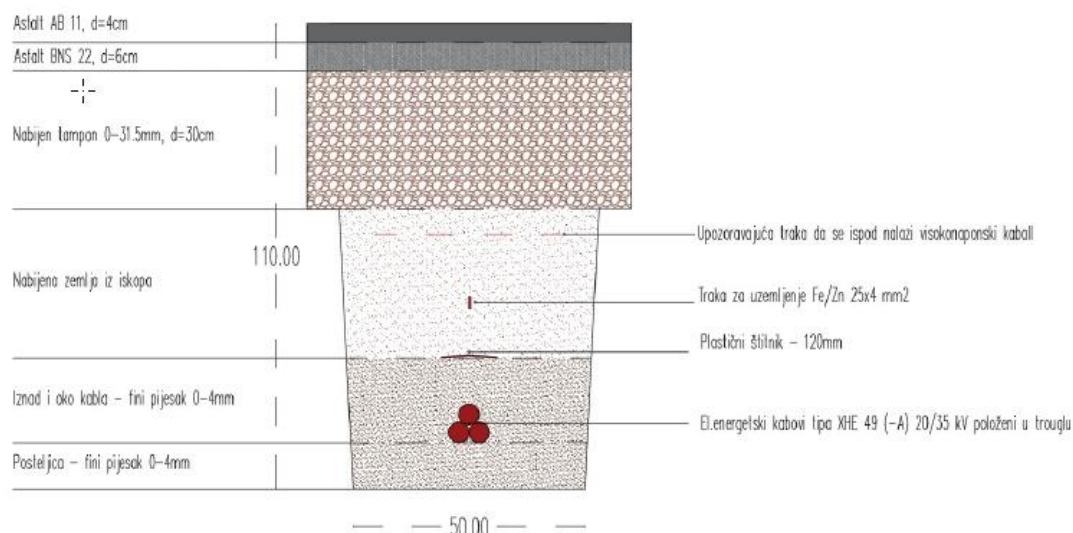
Nakon kablovske posteljice kao mehanička zaštita slobodno položenih 35 kV kablovskih vodova, predviđa se upotreba armirano betonskih ploča ili zaštitni plastičnih štitnika. Trideset centimetara iznad kablovske posteljice se postavlja pozor traka. Plastična upozoravajuća traka treba da bude crvene boje, širine najmanje 0,1m, a kvalitet materijala treba da garantuje vijek trajanja od 30 godina.

Pri zatrpavanju rova potrebno je postići zbijenost od najmanje 90%. Dalje zatrpavanje rova se obavlja zemljom iz iskopa uz izbacivanje eventualnih oštih čestica koje se pojavljuju u iskopu, a koje mogu ugroziti sigurnost kablovskog voda.

Budući da se kablovski vodovi polažu ispod saobraćajnice, poslednjih 40 cm rova dubine 110 cm se realizuje na sljedeći način:

- 30 cm sloj tampona, drobljenog kamenog materijala granulacije 0–31,5 mm, pri čemu širina rova mora biti veća za 10 cm sa obje strane radi vraćanja.
- 6 cm sloj asfalta marke BNS 22.
- 4 cm sloj asfalta marke AB 11.

Karakteristični poprečni presjek rova priključnog voda u trupu puta dat je na slici 4.

Slika 4. Karakteristični poprečni presjek rova priključnog voda u trupu puta

Nakon polaganja kablova, sve površine je potrebno vratiti u prvobitno stanje.

Polaganje kablovskih vodova ispod trotoara

Nakon iskopa rova propisanih dimenzija, pristupa se pripremi podloge za polaganje kablova. Prvo se prostire kablovska posteljica, koja se sastoji od pijeska granulacije 0-4 mm, u debljini od 10 cm. Na ovu pripremljenu podlogu polaže se kablovski vod, pri čemu se tri jednožilna provodnika povezuju u formaciji trougao.

Nakon postavljanja kablova u rov kablovskog voda, i prije zatrpavanja dodatnim slojem posteljice, sprovodi se geodetsko snimanje kako bi se dokumentovao položaj kabla. Ova dokumentacija se koristi za izradu plana održavanja i ažuriranje podataka u katastru postojećih instalacija. Nakon geodetskog snimanja trase, kablovi se pokrivaju drugim slojem posteljice, u debljini od 10 cm iznad gornje kote kablovskog voda. Nakon kablovske posteljice kao mehanička zaštita slobodno položenih 35 kV kablovskih vodova, predviđa se upotreba armirano betonskih ploča ili zaštitni plastičnih štitnika. Trideset centimetara iznad kablovske posteljice se postavlja pozor traka. Plastična upozoravajuća traka treba da bude crvene boje, širine najmanje 0,1 m, a kvalitet materijala treba da garantuje vijek trajanja od 30 godina. Pri zatrpavanju rova potrebno je postići zbijenost od najmanje 90%. Dalje zatrpavanje rova se obavlja zemljom iz iskopa uz izbacivanje eventualnih oštih čestica koje se pojavljuju u iskopu, a koje mogu ugroziti sigurnost kablovskog voda.

Budući da se kablovski vodovi polažu ispod trotoara, poslednjih 42 cm rova dubine 110 cm se realizuje na sledeći način:

- 30 cm sloj tampona, drobljenog kamenog materijala granulacije 0-31,5mm, pri čemu širina rova mora biti veća za 10 cm sa obje strane radi vraćanja.
- 12 cm sloj armirano betonskih ploča, betonom marke MB30.

Nakon polaganja kablova, sve površine je potrebno vratiti u prvobitno stanje.

Polaganje kablovskih vodova kroz kablovsku kanalizaciju pri poprečnim prelazima ispod saobraćajnice

Nakon iskopa rova propisanih dimenzija, pristupa se pripremi podloge za polaganje kablova. Prvo se prostire kablovska posteljica, koja se sastoji od pijeska granulacije 0-4 mm, u debljini od 10 cm. Na ovu podlogu se polažu korugovane zaštitne HDPE cijevi, u koje se zatim postavljaju kablovski vodovi, pri čemu se tri jednožilna provodnika povezuju u trougao.

Nakon provlačenja kablovskih vodova kroz cijevi, i prije zatrpavanja dodatnim slojem posteljice, sprovodi se geodetsko snimanje kako bi se dokumentovao položaj kabla. Ova dokumentacija se koristi za izradu plana održavanja i ažuriranje podataka u katastru postojećih instalacija. Nakon geodetskog snimanja trase, kablovi se pokrivaju drugim slojem posteljice, u debljini od 10 cm iznad gornje kote HDPE cijevi.

Trideset centimetara iznad kablovske posteljice se postavlja upozoravajuća traka. Plastična upozoravajuća traka treba da bude crvene boje, širine najmanje 0,1 m, a kvalitet materijala treba da garantuje vijek trajanja

od 30 godina. Pri zatrpavanju rova potrebno je postići zbijenost od najmanje 90%. Dalje zatrpavanje rova se obavlja zemljom iz iskopa uz izbacivanje eventualnih oštih čestica koje se pojavljuju u iskopu, a koje mogu ugroziti sigurnost kablovskog voda.

Budući da se kablovski vodovi polažu ispod saobraćajnice, poslednjih 40 cm rova dubine 110 cm se realizuje na sledeći način:

- 30cm sloj tampona, drobljenog kamenog materijala granulacije 0-31,5 mm, pri čemu širina rova mora biti veća za 10 cm sa obje strane radi vraćanja.
- 6 cm sloj asfalta marke BNS 22.
- 4 cm sloj asfalta marke AB 11.

Nakon polaganja kablova, sve površine je potrebno vratiti u prvobitno stanje.

Ukrštanje kablova sa drugim instalacijama

Pri ukrštanju kabla s drugim objektima i podzemnim instalacijama, treba voditi računa o sigurnosti i

propisima koji regulišu ovo područje.

Polaganje ispod saobraćajnice

Kabal se polaže u HDPE cijev promjera Ø 160 mm, na dubini od 1,4 m, uz ostavljanje minimalno jedne rezervne cijevi Ø 160 mm za buduću upotrebu.

Ukrštanje s drugim energetskim kablovima

- Razmak između kablova određuje se prema strujnom opterećenju, minimalno 7 cm pri paralelnom vođenju, odnosno 20 cm pri ukrštanju.
- Za kablove istog ili različitog naponskog nivoa, razmak treba biti najmanje 50 cm.
- Nije dozvoljeno paralelno vođenje kabla ispod ili iznad vodovodnih i kanalizacionih cijevi.

Ukrštanje s telekomunikacionim kablovima

- Dozvoljeno je paralelno vođenje, ali na minimalnom razmaku od 1m (za 35 kV i 110 kV vodove).
- Ako razmaci nisu izvodljivi, kablove treba položiti kroz zaštitne cijevi.

Položaj pored zgrada i drvoreda

- Kod zgrada, razmak treba biti najmanje 0,3 m.
- Pored drvoreda, razmak treba biti najmanje 1 m.

Ručno kopanje rova kod ukrštanja

- Rov se mora kopati ručno, bez mehanizacije, na svim mestima ukrštanja s ostalim instalacijama.

Ukrštanje s vodotocima

- Energetski kablovi se polažu preko mostova ili ispod dna vodotoka na najmanje 1,5 m dubine.

Ukrštanje s vodovodnim i kanalizacionim cijevima

- Razmaci između kabla i cijevi moraju biti minimalno 0,4 m horizontalno i 0,3 m vertikalno.
- Paralelno vođenje ispod cijevi nije dozvoljeno.

Ove smjernice treba strogo poštovati kako bi se osigurala sigurnost i funkcionalnost energetskih kablova u svim uslovima i okruženjima.

Uzemljenje kabla i kablovskog pribora

Ekran kabla i kablovske završnice se uzemljuju vezujući je za uzemljivač postavljen u isti rov na sledeći način:

Žice električne zaštite ili pletenice za uzemljenje presaviju se preko omotača i utope u crveni lijepak za zapitivanje i zaleme se za uzemljivač. Na mjestu prekida poluprovodnog sloja se omota kratka žuta traka za kontrolu električnog polja. Izolaciona cijev oslonjena oblogom za kontrolu električnog polja i mastikom za zapitivanje vrši izolaciju i zapitivanje između kraja spoljnog omotača kabla i kablovske kanalizacije između kraja spoljnog omotača kabla i kablovske papučice. Kao uzemljivač koristiće se pocinčana traka Fe-Zn 25x4 mm položena u kablovskom rovu paralelno sa kablom i povezana na uzemljenje pripadajućih trafostanica.

Obilježavanje kabla i trase kabla

Kabl se u rovu obilježava olovnim obujmicama na kojima je utisnut tip, presjek, napon, godina polaganja, a eventualno i broj kablovskog voda u rovu.

Obujmice se postavljaju oko kabla na:

- svakih 20 m u pravoj liniji
- prilikom skretanja trase kabla na 5 m u oba pravca skretanja
- ulazu i izlazu iz kablovske kanalizacije
- na mjestima gdje se kablovski vod ukršta sa drugim podzemnim instalacijama
- na mjestu ugradnje kablovske spojnice, stavljajući i godinu montaže spojnice
- na svim ostalim mjestima gdje nadzorni organ smatra da je potrebno.

Na kraju kablovskog voda kod kablovskih završnica u pripadajućoj TS postavljaju se kablovske tablice sa naznakom tipa, presjeka i napona kabla sa imenom objekta na kome se nalazi drugi kraj kabla.

Trasa kabla biće obelježena oznakama za regulisani teren - betonskim kockama sa utisnutom mesinganom pločicom.

Situacioni plan objekta dat je u prilogu II.

Vrste i količine potrebne energije i energenata, vode, sirovina i drugog potrošnog materijala koji se koristi za potrebe tehnološkog procesa

Imajući u vidu namjenu objekata u istiom nema tehnoloških procesa već se samo vrši prenos električne energije.

Za izvođenje predmetnog objekta neće se koristiti značajne količine prirodnih resursa i energije. U toku postavljanja podzemnog kabla najveće količine materijala otpada na sam kabal, dok u toku eksploatacije osim prenosa i distribucije električne energije nema korišćenja prirodnih resursa i energije.

Vrste i količine ispuštenih gasova, otpadne vode i drugih čvrstih, tečnih i gasovitih otpadnih materija, po tehnološkim cjelinama

Emisije u vazduhu

Ispuštanje gasova na lokaciji nastaje usljed rada mehanizacije u toku iskopa rova za postavljanje podzemnog kabla, odvoza viška iskopa i građevinskog otpada, kao i dovoza potrebnog građevinskog materijala. Imajući u vidu da se radovi izvode u ograničenom vremenskom periodu, odnosno da su privremenog karaktera, isti neće bitno uticati na zagađenje životne sredine.

Ukupna stvarna vrijednost emisije gasovitih polutanaka i lebdećih čestica u toku izgradnje objekta zavisi od vremena angažovanja radnih mašina.

Pošto se radovi izvode na trasi to koncentracija mašina na jednom mjestu nije značajna.

U toku eksploatacije objekta nema emisije gasova.

Otpadne vode

Prilikom realizacije projekta kako u toku postavljanja podzemnog kabla tako i u toku njegove eksploatacije nema nastajanja otpadnih voda niti ispuštanja otpadnih materija u vodotoke.

Buka

Buka koja će se javiti na gradilištu u toku realizacije predmetnog objekta nastaje usljed rada mašina, transportnih sredstava i drugih alata, ista nije zanemarljiva, ali je privremenog karaktera sa najvećim stepenom prisutnosti na samoj trasi kabla.

U toku eksploatacije objekta sa stanovišta buke neće doći do promjena u odnosu na postojeće stanje, s obzirom na funkciju objekta.

Vibracije

Vibracije u fazi realizacije projekta neće biti značajne, dok u toku eksploatacije vibracije neće biti prisutne.

Toplota

Toplota u fazi izgradnje i funkcionisanja objekta neće biti prisutna.

Zračenje

U toku eksploatacije projekta energetski kabal tipa XHE 49(-A), postavljen na dubini 1,0 m i više, proizvodi magnetsku indukciju koja je znatno niža od granične vrijednosti 50 μ T koju propisuje *Pravilnik o granicama izlaganja elektromagnetnim poljima*, Sl. list CG broj 6/15, za područja povećane osjetljivosti, što su potvrdili rezultati proračuna magnetske indukcije za podzemni kablovski vod 35 kV od TS „Tivat” do RP „Opatovo”, gdje je magnetska indukcija iznosila 5,3 μ T.

Što se tiče električnog polja treba naglasiti da navedeni energetski kabal ima plašt (električnu zaštitu) zbog koje električno polje van kabla ne postoji.

Otpad

U fazi realizacije projekta kao otpad javlja se materijal od iskopa i građevinski otpad, koji će biti uredno deponovan, shodno Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 34/24 i 92/24).

Nekontaminirani iskopni materijal koristiće se isključivo na lokaciji izvođenja radova, u prirodnom obliku, za potrebe nivelacije i zatrpavanja rovova, u kom slučaju se, u skladu sa članom 3 tačka 3 Zakona o upravljanju otpadom, ne smatra otpadom. Svaki višak materijala koji se iznosi sa lokacije, kao i materijal za koji se utvrdi ili posumnja da je kontaminiran, mora se klasifikovati i predati ovlašćenom licu u skladu sa Zakonom.

Uzimajući u obzir činjenicu da će većina od ukupnog obima građevinskih aktivnosti biti montažnog tipa, količinu građevinskog otpada koja je prije svega ambalažnog tipa, po ovom osnovu neće biti značajna.

Grđevinski otpad će se sakupljati, a izvođač radova će ga transportovati na lokaciju, koju u dogovoru sa Nosiocem projekta odredi nadležni organ lokalne uprave.

Od strane radnika tokom realizacije projekta generiše se određena količina komunalnog otpada.

Navedena vrsta otpada nakon privremeneog skladištenja u mobilne posude predaje se ovlašćenom komunalnom preduzeću.

Prema Pravilniku o klasifikaciji otpada, katalogu otpada, postupcima obrade otpada, odnosno prerade i odstranjivanja otpada („Sl. list CG” br. 64/24) navedeni otpad se klasira u sledegrupe i to:

Građevinski otpad:

- 17 01 01 beton
- 17 02 01 drveni otpad uslijed korišćenja oplata
- 17 04 11 kablovski otpad, kablovi drugačiji od 17 04 10*
- 17 05 04 zemljište i kamen

Ambalažni otpad:

- 15 01 01 papirna i kartonska ambalaža
- 15 01 02 plastična ambalaža
- 15 01 03 drvena ambalaža
- 15 01 04 metalna ambalaža

Komunalni otpad:

- 20 03 01 miješani komunalni otpad.

U toku funkcionisanja objekta otpad nastaje u slučaju saniranja kvarova, uslijed zamjene djelova.

Nastali otpad preuzima firma za održavanje objekta-podzemnog kabla i skladišti ga shodno Zakonu o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 34/24 i 92/24).

4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆEG UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Prema Pravilniku o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. listu CG”, br. 19/19), vrste i karakteristike mogućih uticaja projekta na životnu sredinu se razmatraju u odnosu na karakteristike lokacije i karakteristike projekta, uzimajući u obzir uticaj projekta na faktore od značaja za procjenu uticaja kojima se utvrđuju, opisuju i vrednuju u svakom pojedinačnom slučaju, pri tome vodeći računa o:

- veličini i prostoru na koji projekat ima uticaj, kao što su geografsko područje i broj stanovnika na koje projekat može uticati,
- prirodi uticaja sa sapekta nivoa i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduhu, površinskim i podzemnim vodama, zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo,
- jačini i složenosti uticaja,
- vjerovatnoći uticaja,
- kumulativnom uticaju sa uticajima drugih postojećih projekata,
- prekograničnoj prirodi uticaja i
- mogućnosti smanjivanja uticaja.

Sa aspekta prostora, uticaj postavljanja i eksploatacija 35 kV kablovskog voda na području Opštine Tuzi (Dio 2) neće imati veći uticaj na životnu sredinu.

Prilikom realizacije projekta do manjeg narušavanja kvaliteta vazduha može doći uslijed uticaja izduvnih gasova iz mehanizacije koja će biti angažovana na realizaciji projekta, kao i uticaja lebdećih čestica (prašina) koje će se može dizati uslijed iskopa materijala, kao i uslijed transporta različitih materijala.

Pošto se radi o privremenim i povremenim radovima, procjenjuje se da izdvojene količine zagađujućih materija u toku realizacije projekta neće izazvati veći negativan uticaj na kvalitet vazduha na lokaciji i njenom okruženju.

U toku eksploatacije objekata neće biti uticaja na kvalitet vazduha.

Imajući u vidu geomorfološke, hidrogeološke i hidrografske karakteristike razmatranog područja, uticaji postavljanja podzemnog kabla na površinske i podzemne vode su zanemarljivi.

Postavljanje podzemnog kabla ne utiče na geologiju tla, a samim tim i na kretanje podzemnih voda.

U toku realizacije projekta doći će do privremene devastacije prostora u zoni izvođenja radova u širini koju zauzima kanal za postavljanje podzemnog kabla. Nakon zatrpavanja rovova površina će biti dovedena u prvobitno stanje.

U toku eksploatacije podzemnog kabla neće biti uticaja na kvalitet voda i zemljišta.

Uticaj postavljanja podzemnog kabla na ekosisteme i geologiju na trasi kabla neće biti značajan jer je trasa podzemnog kabla većim dijelom postavljena na krajevima uličnih površina.

Sa aspekta jačine, negativni uticaji u toku izgradnje i eksploatacije objekta neće biti izraženi.

Takođe, i sa aspekta vjerovatnoće pojava negativnih uticaja je mala.

Kumulativni uticaji sa uticajima drugih postojećih projekata koji se nalaze u okruženju neće biti značajni, pošto izgradnja i eksploatacija ovog objekta ima neznatan uticaj na životnu sredinu.

Izgradnja i eksploatacija objekta neće imati prekogranični uticaj.

Na osnovu analize karakteristika postojeće lokacije, kao i karakteristika planiranih postupaka u okviru lokacije, preko mjera za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja moguće je smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu.

5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Postavljanje i eksploatacija 35 kV kablovskog voda na području Opštine Tuzi (Dio 2) neće imati veći uticaj na životnu sredinu.

Ovim Zahtjevom biće indetifikovani i analizirani uticaji karakteristični za postavljanje i eksploataciju 35 kV kablovskog voda.

Metodologija klasifikacije i vrednovanja uticaja koja je primijenjena za potrebe ovog Zahtjeva bazirana je na analizi prema kojoj se razmatranje uticaja vrši u odnosu na sledeće parametre:

- prostorni aspekt, prema kome uticaji mogu biti lokalni, regionalni i globalni,
- vremenski aspekt, prema kome uticaji mogu biti povremeni ili trajni,
- intenzitet, prema kome se uticaji klasifikuju po gradaciji.

Prikaz mogućih značajnih uticaja koje projekat može imati na životnu sredinu obuhvatiće kvalitativan i gde je to moguće, kvantitativan prikaz mogućih promjena u životnoj sredini za vrijeme izvođenja projekta, redovnog rada i za slučaj akcidenta.

Vrednovanje uticaja izgradnje i eksploatacije objekta na pojedine segmente životne sredine izvršeno je na bazi inteziteta, odnosno nivoa procjene uticaja, kroz sledeće stavke:

- nema uticaja, nema promjene elemenata životne sredine.
- uticaj je mali, odnosno promjena elemenata životne sredine je mala i
- uticaj je značajan, odnosno promjena elemenata životne sredine je veća od dozvoljenih zakonskih normi.

Uticaj izgradnje i eksploatacije objekta na životnu sredinu na lokaciji i šire može se javiti u fazi izgradnje, u fazi eksploatacije, uz napomenu da jednu i drugu fazu može da prati pojava akcidentnih situacija.

Kvalitet vazduha

U toku izvođenja radova na postavljanju kabla do narušavanja kvaliteta vazduha može doći uslijed uticaja izduvnih gasova iz mehanizacije i prevoznih sredstava koji će biti angažovani prije svega na iskopu kanala-rova i uticaja lebdećih čestica (prašina) koje će se dizati sa iskopanog materijala.

Imajući u vidu da se radi o privremenim poslovima, količina izduvnih gasova zavisice prvenstveno od dinamike radova, odnosno od tipa mehanizacije koja će biti angažovani na realizaciji projekta, kao i od vremena korišćenja.

U tabeli 1. navedene su granične vrijednosti emisija gasovitih polutanata i lebdećih čestica prema Evropskom standardu za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006.

Tabela 1. EU faza III B, standarda za vanputnu mehanizaciju Faza III B

Kategorija	Snaga motora kW	Datum	Emisija gasova g/kWh			
			CO	HC	NOx	PM
L	$130 \leq P \leq 560$	Jan. 2011.	3,5	0,19	2,0	0,025
M	$75 \leq P < 130$	Jan. 2012.	5,0	0,19	3,3	0,025
N	$56 \leq P < 75$	Jan. 2012.	5,0	0,19	3,3	0,025
P	$37 \leq P < 56$	Jan. 2013.	5,0	4,7*		0,025

*NOx + HC

Faza IV

Q	$130 \leq P \leq 560$	Jan. 2014.	3,5	0,19	0,4	0,025
M	$75 \leq P < 130$	Okt. 2014.	5,0	0,19	0,4	0,025

Obaveza je Nosioca projekta da angažuje mehanizaciju koja će po pitanju emisija gasovitih polutanata zadovoljiti navedeni Evropski standard.

Odvođenje izduvnih gasova iz angažovane građevinske mehanizacije pri realizaciji predmetnog projekta ne predstavlja poseban problem, pošto se sa aspekta morfologije terena radi o otvorenom području, čime se smanjuje opasnost od zagađenja. Svakako, na to utiču i meteorološki uslovi kao što su brzina i pravac vjetra, temperatura i vlažnost, turbulencija i topografija, a povoljna okolnost je i ta što se radi o privremenim radovima, koji vremenski ne traju dugo.

Osim izduvnih gasova iz mehanizacije do manjeg aerozagađenja može doći uslijed pojave prašine sa iskopanog materijala, zato je u sušnom periodu i za vrijeme vjetra neophodno kvašenje iskopa.

Imajući u vidu vrstu projekta, procjenjuje se da izdvojene količine zagađujućih materija u toku realizacije projekta ne mogu izazvati veći negativan uticaj na kvalitet vazduha na lokaciji i njenom okruženju u odnosu na postojeće stanje.

Imajući u vidu funkciju podzemnog kabla u fazi njegove eksploatacije neće doći do koncentracije hemijskih materija u vazduhu koje bi dale negativne efekte i uticale na postojeći kvalitet vazduha.

Kvalitet voda

Imajući u vidu geomorfološke, hidrogeološke i hidrografske karakteristike područja trase kabla, uticaji postavljanja podzemnog kabla na površinske i podzemne vode su neznatni. Postavljanje i eksploatacija podzemnog kabla ne utiče na geologiju tla, a samim tim i na kretanje podzemnih voda.

Do određenog uticaja na kvalitet voda može doći u toku pripremnih i građevinskih radova, uslijed eventualnog ispuštanja ulja, maziva i goriva iz građevinske mehanizacije i prevoznih sredstava na zemljane površine, što se smatra akcidentnom situacijom. Međutim, uz korišćenje savremenih prevoznih sredstava i mehanizacije i uz njihovu redovnu kontrolu pojava ove akcidentne situacije je malo vjerovatna.

Materijal od iskopa ukoliko nije dovoljno zaštićene, takođe može biti potencijalni izvor zagađenja, posebno u periodu kiša jakog intenziteta.

Vjerovatnoća ovih pojava, koje su privremenog karaktera, ne može se tačno procijeniti, ali određeni rizik postoji i on se može svesti na najmanju moguću mjeru, adekvatnom organizacijom i uređenjem gradilišta.

U toku eksploatacije podzemnog kabla neće biti uticaja na kvalitet voda.

Kvalitet zemljišta

Potencijalni uticaji na zemljište tokom postavljanja podzemnog kabla, može se ispoljiti uslijed iskopavanja rova za podzemni kabal, curenja goriva i ulja iz mehanizacije i neadekvatnog upravljanja otpadom.

Imajući u vidu da je trasa podzemnog kabla u većem dijelu postavljena obodom ulica to će uticaj na zemljište biti još manji.

Odlaganje otpada može imati određeni uticaja na kvalitet životne sredine na trasi kabla ukoliko se ne bude vršilo njegovo adekvatno odlaganje. Tako, nakon realizacije projekta potrebno je sav višak materijala od iskopa i građevinski otpad ukloniti sa trase podzemnog kabla u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 34/24 i 92/24). Takođe, neophodno je u toku izvođenja projekta sav komunalni otpad uklanjati u skladu takođe sa Zakonom o upravljanju otpadom.

Lokalno stanovništvo

Imajući u vidu namjenu objekta, njihovom izgradnjom i funkcionisanjem neće doći do promjene u broju i strukturi stanovništva na području trase kabla, pošto u toku

funkcionisanja objekata nije predviđeno stalno prisustvo zaposlenih osoba, dok u toku izgradnje biće prisutni izvršioци do završetka predviđenih radova.

Broj zaposlenih koji će obavljati poslove realizacije projekta (koji su privremenog karaktera), neće promijeniti broj i strukturu stanovništva, što bi moglo značajnije uticati na kvalitet životne sredine na razmatranom prostoru.

Procjena je da izdvojene količine zagađujućih materija u toku fazne realizacije projekta, koje su privremenog karaktera ne mogu izazvati veći negativan uticaj na kvalitet vazduha na trasi podzemnog kabla i njenom okruženju, a samim tim ni na okolno stanovništvo.

U toku izvođenja projekta pri radu osnovnih građevinskih mašina proizvodi se određeni nivo buke. Međutim, u toku realizacije projekta buka se javlja i od saobraćaja koji se odvija ulicama pored trase kabla pa je otežana stvarna procjena generisane buke u okruženju trase, a koja potiče od realizacije samog projekta.

Povećanje buke se pojavljuje u određenim vremenskim intervalima i ono je privremenog karaktera sa najvećim stepenom prisutnosti na samoj lokaciji izvođača.

Povoljna okolnost je i ta što radovi ne traju vremenski dugo, a sa druge strane radovi će se izvoditi samo u toku dana.

Prema Pravilniku o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke ("Sl. list CG", br. 60/11), i prema Odluci o utvrđivanju akustičkih zona na teritoriji Opštine Tuzi koju je donijela Skupština Opštine Tuzi na sjednici održanoj 27.09.2022. godine, dopušteni nivo buke je 60 za dnevne, 60 za večernje i 50 dB(A) za noćne, za zonu koja potiče od drumskog saobraćaja, a kojoj najviše odgovara lokacija objekta.

Takođe, članom 3. Pravilnika o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke precizira se:

"Izuzetno, bez obzira na akustičnu zonu i odgovarajuću graničnu vrijednost, buka koja potiče od građevinskih radova na otvorenom prostoru za čije izvođenje je izdata dozvola nadležnog organa, može prekoračiti propisanu graničnu vrijednost za 5 dB, u vremenu u kojem se u skladu sa zakonom mogu izvoditi građevinski radovi".

U toku izvođenja projekta na trasi kabla biće prisutna neznatna pojava vibracija usljed rada građevinskih mašina i kretanja kamiona. Ove vibracije su prisutne dok traje proces rada na trasi, ali bez značajnijeg uticaja na okolinu.

U toku eksploatacije objekta nema emitovanja vibracija.

Takođe, u toku izgradnje i eksploatacije neće biti emitovanja toplote.

Kako je već navedeno, u toku eksploatacije projekta energetski kabal tipa XHE 49(-A), postavljen na dubini 1,0 m i više, proizvodi magnetsku indukciju koja je znatno niža od granične vrijednosti 50 μ T koju propisuje *Pravilnik o granicama izlaganja elektromagnetnim poljima, Sl. list CG broj 6/15*, za područja povećane osjetljivosti,

Što se tiče električnog polja treba naglasiti da navedeni energetski kabal ima plašt (električnu zaštitu) zbog koje električno polje van kabla ne postoji.

Uticaj na ekosisteme i geologiju

Uticaj postavljanja podzemnog kabla na ekosisteme i geologiju na trasi kabla neće biti značajan jer je trasa podzemnog kabla većim dijelom postavljena na krajevima uličnih površina.

Radovi koji će se izvoditi u toku realizacije ovog projekta podrazumijevaju određenu prisutnost ljudi i mašina, a samim tim i povećan nivo buke. Sitna fauna koja se nalazi na trasi privremeno će napustiti svoja staništa i preći u okolno područje (ovo se posebno i u

najvećoj mjeri odnosi na živi svijet koji je u zoni direktnog uticaja planiranog zahvata). Ovaj negativan uticaj je takođe privremenog karaktera, i odnosi se na vrijeme postavljanja podzemnog kabla na trasi van ulica i trotoara..

Stoga se iskop materijala radi postavljanja podzemnog kabla mora izvršiti na način na koji ova aktivnost neće imati velike posledice na živi svijet, tj. mora se ograničiti na uski pojas na samoj lokaciji. Pozitivna strana ove faze radova je ta što je ona privremenog karaktera. Tip staništa na trasi podzemnog kabla i njihove okoline ne spada u ugrožene i rijetke stanišne tipove koji bi zahtijevali sprovođenje mjera očuvanja, pa se može konstatovati da uticaj postavljanja i eksploatacije podzemnog kabla na floru i faunu koja se nalazi u okruženju lokacije neće biti značajan.

Namjena i korišćenje površina

Površina trase podzemnog kabla poslije postavljanja kabla vratiće se prvobitnoj namjeni. Imajući u vidu navedeno, izvođač radova nakon njihovog završetka ima obavezu da privremeno zauzete površine na trasi podzemnog kabla vrati u prvobitno stanje.

Prostor planiran za realizaciju postavljanja podzemnog kabla pripada većinom krajevima uličnih površina, čija će se funkcija nakon realizacije projekta vratiti prvobitnoj namjeni.

Predsjednik Opštine Tuzi donio je Odluku sa elementima urbanističko-tehničkih uslova za reelizaciju navedenog projekta.

Prema tome, planirani projekat neće imati većeg uticaja na namjenu i korišćenje površina, niti će imati uticaja na upotrebu poljoprivrednog zemljišta, jer ga na trasi podzemnog kabla nema.

Kako je ovaj objekat od javnog interesa, to ne postoje zakonska ograničenja za njegovo postavljanje.

Uticaj na komunalnu infrastrukturu

U toku postavljanja podzemnog kabla, doći će do određenog uticaja na komunalnu infrastrukturu prevashodno na odvijanje saobraćaja.

Imajući u vidu da je trasa podzemnog kabla većim dijelom postavljena krajevima saobraćajnica to će doći do određenog uticaja na normalno odvijanje saobraćaja.

Da bi se uticaj smanjio sve ulice u zoni gradilišta (postavljanja podzemnog kabla) moraju biti opremljene dodatnom saobraćajnom signalizacijom, a brzinu saobraćaja mora biti ograničiti na 10 km/h, a i manje ako se to zahtjeva.

Zbog mogućih zastoja saobraćaja na određenim dionicama trase u toku postavljanja podzemnog kabla, izvođač radova mora definisati vremeske intervale i obavijestiti javnost kada i koliko će biti zastoji saobraćaja.

Uticaj na ostalu komunalnu infrastrukturu (električnu, vodovodnu i telekomunikacionu mrežu) biće zanemarljiv.

Kada je u pitanju eksploatacija podzemnog kabla uticaja na komunalnu infrastrukturu neće biti.

Uticaj na zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihovu okolinu

Pošto u užem okruženju trase kabla nema zaštićenih prirodnih kulturnih dobara to se uticaj u toku izgradnje i eksploatacije projekta na njih ne očekuje.

Uticaj na karakteristike pejzaža

Pošto se radi o postavljanje podzemnog kabla, to će uticaj realizacije projekta na karakteristike pejzaža biti zanemarljiv.

Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata

Na bazi opisa projekta i analize mogućih uticaja konstatovano je da realizacija i eksploatacija projekta, neće imati veći uticaj na životnu sredinu.

Prema tome, kumulativni uticaj projekta sa drugim projektima koji se nalaze u okruženju neće dovesti do značajnije promjene stanja životne sredine na posmatranom prostoru u odnosu na postojeće stanje.

Akcidentne situacije

Akcidentne situacije mogu nastati u toku realizacije i u toku eksploatacije projekta.

U toku realizacije projekta akcidentna situacija može nastati usljed prosipanja goriva i ulja iz angažovane mehanizacije, dok u toku eksploatacije projekta akcidentne situacije mogu nastati uslijed nedovoljno kvalitetno izvedenih radova, prirodnih nepogoda- zemljotresa, kao i uslijed pojave požara.

Opasnost od prosipanja goriva i ulja

Ova akcidentna situacija može nastati usljed prosipanja goriva i ulja iz mehanizacije u toku izgradnje objekata.

U fazi izgradnje objekata u slučaju prosipanja goriva ili ulja iz mehanizacije, hemijski opasne supstance (ugljovodonici, organski i neorganski ugljenik, jedinjenja azota i dr) mogu dospjeti u površinski sloj zemljišta.

U koliko se desi ova vrsta akcidenta treba prekinuti radove i zagađeni dio zemljišta ukloniti sa lokacije, skladištiti ga u zatvorena burad, u zaštićenom prostoru, shodno Zakonu o upravljanju otpadom ("Sl. list CG" br. 34/24 i 92/24).

Obim posljedica u slučaju ovakvih akcidenata bitno zavisi od konkretnih lokacijskih karakteristika, a prije svega od sorpcionih karakteristika tla i koeficijenta filtracije.

Ukoliko dođe do prosipanje goriva i ulja iz mehanizacije u toku izgradnje objekta na pristupnim putevima, ista treba neutralisati dodatkom ekološkog sredstva (IBT Eko Stit – Bioversal) za uklanjanje i neutralizaciju ulja i naftnih derivata sa asfaltnih i betonskih površina, čime se sprečava njihov odlazak u okolno zemljište.

Zemljotres

Jak zemljotres bi mogao uticati na stabilnost terena kroz koji prolazi trasa kabla, a samim tim i na stabilnost objekta, što bi dovelo do prekida prenosa električne energije.

Područje predmetne lokacije pripada IX stepenu MCS skale, zato realizacija objekta mora biti u skladu sa važećim propisima i principima za antiseizmičko projektovanje i građenje u skladu sa Zakonom o izgradnji objekata („Sl. list CG“ br. 19/25, 92/25, 160/25 i 114/26).

Nastanak požara

U toku realizacije projekta, pojava požara je malo vjerovatna imajući u vidu položaj trase kabla, dok u toku eksploatacije projekta požar može nastati nepravilnim upravljanjem projekta posebno na mjestu izlaza kabla iz trafostanice i mjestu priključenja kabla u trafostanicu, odnosno uslijed kratkih spojeva ili udara groma što je malo vjerovatno.

Pored materijalne štete, pojav požara bi mogla imati negativan uticaj na stabilnost objekta, kao i na kvalitet vazduha u neposrednoj okolini objekta, zato što produkti sagorijevanja najčešće sadrže toksične materije.

Kada je u pitanju podzemni kabal, vjerovatnoća pojave požara je minimalna, jer se objekat gradi od materijala koji nijesu lako zapaljivi, a sa druge strane u njemu se ne odvijaju procesi koji koriste lakozapaljive i opasne supstance.

6. MJERE ZA SPREČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA

Na osnovu analize svih karakteristika postojeće trase podzemnog kabla, kao i karakteristika planiranih postupaka u okviru trase, ukazuje se, da su ostvareni osnovni uslovi za smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu.

Za neke uticaje na životnu sredinu, koje je moguće očekivati, a do kojih se došlo analizom, potrebno je preduzeti odgovarajuće mjere zaštite, kako bi se nivo pouzdanosti čitavog sistema podigao na još veći nivo.

Sprečavanje, smanjenje i otklanjanje štetnih uticaja sagledaće se preko mjera zaštite predviđenih tehničkom dokumentacijom, mjera zaštite predviđenih prilikom izgradnje objekata, mjera zaštite u toku eksploatacije objekata i mjera zaštite u akcidentu.

Mjere zaštite predviđene zakonima i drugim propisima

Poatavljanje podzemnog kablovskog voda 35 kV na opisanoj trasi u Opštini Tuzi, mora se realizovati na način koji:

- obezbjeđuje njegovo normalno funkcionisanje i
- smanjuje potencijalni uticaj na stanje životne sredine na trasi podzemnog kabla i njegovog okruženja.

Opšte mjere zaštite uključuju sve aktivnosti propisane planovima razvoja i zakonskom regulativom, a koji su u skladu sa opštom globalnom strategijom na očuvanju i unapređenju životne sredine.

U tom smislu neophodno je:

- S obzirom na značaj objekata, prilikom njegove realizacije potrebno je pridržavati se svih važećih zakona i propisa koji regulišu predmetnu problematiku.
- Ispoštovati sve regulative (domaće i Evropske) koje su vezane za granične vrijednosti intenziteta zagađenja osnovnih segmenata životne sredine.
- Obezbijediti određeni nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od strane stručnog kadra za sve faze.
- Obezbijediti instrumente, u okviru ugovorne dokumentacije koju formiraju Nosioc projekta i izvođač, o neophodnosti poštovanja i sprovođenja propisanih mjera zaštite.

Mjere zaštite predviđene prilikom izgradnje objekata

Mjere zaštite životne sredine u toku realizacije projekta obuhvataju sve mjere koje je neophodno preduzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja na dozvoljene granice, kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum:

- Izvođač radova je dužan organizovati postavljanje gradilišta tako da njegovi privremeni objekti i oprema ne utiču na treću stranu, odnosno okolni prostor.
- Izvođač radova je obavezan da uradi poseban Elaborat o uređenju gradilišta i radu na gradilištu, za postavljanje podzemnog kabla sa tačno definisanim mjestima o skladištenju i odlaganju opreme i materijala koji će se koristiti prilikom izvođenja radova, sigurnost radnika i saobraćaja.
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju: građevinske mašine i prevozna sredstva u ispravnom stanju, sa ciljem maksimalnog smanjenja buke, kao i eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja.
- Vozila sa motorima na unutrašnje sagorijevanje moraju imati zvanični sertifikat o izduvnim gasovima. Sve građevinske mašine i prevozna sredstva moraju biti opremljena aparatom za početno gašenje požara.
- Brzinu vozila na prilaznim putevima prema gradilištu treba ograničiti na 10 km/h.
- Prilikom izgradnje objekta obezbijediti kretanja mehanizacije u okviru pristupnih puteva, ne devastirajući okolne površine.
- Ukoliko dođe do oštećenja korišćenih putnih pravaca u toku izgradnje objekata izvođač je dužan da ih sanira, odnosno da ih dovede u stanje korišćenja.

- U toku izvođenja radova na iskopu za podzemni kabal obavezan je geotehnički nadzor, sa ciljem usklađivanja projektovanih rešenja sa realnim stanjem u lokalnoj geotehničkoj sredini.
- Ukoliko se u toku izvođenja radova naiđe na prirodno dobro za koje se predpostavlja da ima svojstva prirodnog spomenika, geološko-paleontološkog ili mineraloškopetrografskog porijekla, obavijestiti Zavod za zaštitu spomenika Crne Gore i preduzeti sve mjere obezbjeđenja prirodnog dobra, do dolaska ovlašćenog lica.
- Za vrijeme vjetra i sušnog perioda redovno kvasiti materijal od iskopa, radi redukovanja prašine, prevashodno blizu stambenih objekata.
- Višak materijala od iskopa i građevinski otpad izvođač radova treba da transportuje kamionima na lokaciju koju u dogovoru sa Nosiocem projekta odredi nadležni organ lokalne uprave.
- Kamioni za prevoz materijala od viška iskopa trebaju biti pokriveni radi zaštite okoline od prašine.
- Izvođač radova zbog mogućih zastoja saobraćaja u toku realizacije projekta mora definisati vremeske intervale i obavijestiti javnost (korisnike puta) pri kojima će biti zastoji saobraćaja.
- Obezbijediti dovoljan broj mobilnih kontejnera, za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada sa lokacije gradilišta i obezbijediti odnošenje i deponovanje prikupljenog komunalnog otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom opštine kojoj pripada trasa kabla.
- Izvršiti revitalizaciju betonskih, asfaltnih i drugih površina nakon završenih radova.
- U slučaju prekida izvođenja radova, iz bilo kog razloga, potrebno je obezbijediti gradilište do ponovnog početka rada.

Mjere zaštite u toku redovnog rada objekta

Mjere zaštite životne sredine u toku eksploatacije kabla, takođe obuhvataju sve mjere koje je neophodno preduzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja na dozvoljene granice, kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum.

Imajući u vidu namjenu podzemnog kabla, kao i to da u toku njegovog rada nema nastajanja čvrstog i tečnog otpada, gasova, povećanog nivoa buke, povećanog zračenja, kao ni ispuštanja tečnih i čvrstih materija u zemljište to ne treba preuzimati posebne mjere zaštite izuzimajući sledeće:

- Nakon završetka radova na polaganju kabla i puštanja u pogon potrebno je izvršiti mjerenja raspodjele gustine magnetskog fluksa u skladu sa važećim standardima kako bi se utvrdilo da li je nivo magnetskog fluksa u skladu sa važećim zakonskim propisima.
- Potrebno je na trasi kabla postaviti odgovarajuća obavještenja o postojanju energetske infrastrukture, koja predpostavljaju određena ograničenja aktivnosti u skladu sa energetske propisima i sa potrebama ispravnog funkcionisanja kabla.

Mjere zaštite u slučaju akcidenta

Mjere zaštite od požara

Projektnom dokumentacijom za izgradnju objekta projektovano je niz preventivno represivnih mjera iz oblasti zaštite od pojave akcidenta, koji bitno utiču na povećanje opšteg nivoa bezbjednosti ljudi i materijalnih dobara u toku izgradnje objekta, kao i same eksploatacije objekta.

Pojave akcidentnih situacija u toku eksploatacije projekta, kao što su prije svega pojava jakog zemljotresa ne može se predvidjeti i osnovna mjera za zaštitu svodi se na to da izgradnja objekta mora biti u skladu sa važećim propisima i principima za projektovanje i građenje u skladu sa Zakonom o izgradnji objekata („Sl. list CG“ br. 19/25, 92/25 i 160/25).

Mjere zaštite od požara

Podzemni kabal kao objekat koji se koristi za prenos električne energije specifičan je u pogledu primjene mjera zaštite od požara.

Kao što je navedeno u toku eksploatacije projekta požar može nastati nepravilnim upravljanjem projekta, posebno na mjestu izlaza kabla iz trafostanice i mjestu priključenja kabla u trafostanicu, bilo uslijed kratkih spojeva ili udara groma, što je malo vjerovatno.

Da bi se izbjegla pojava požara neophodno je redovno održavane spojeva u trafostanicama u skladu sa energetske propisima i sa potrebama ispravnog funkcionisanja kabla.

U slučaju pojave požara, brzom intervencijom nadležnih službi sprečava se njegovo dalje širenje, a time i smanjenje negativnog uticaja na okolinu.

Sa druge strane kablovski vod se polaže u zemlju i ne postoji mogućnost širenja požara na trasi kablovske linije i zato nijesu predviđene posebne mjere zaštite od pojave i od širenja požara.

Mjere zaštite od prosipanja goriva i ulja

Mjere zaštite životne sredine u toku akcidenta - prosipanja goriva i ulja pri izgradnji i eksploatacije objekta, takođe obuhvataju sve mjere koje je neophodno preduzeti da se akcident ne desi, kao i preduzimanje mjera kako bi se uticaji u toku akcidenta ublažio.

U mjere zaštite spadaju:

- Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa tehničke ispravnosti vozila.
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju (građevinske mašine i vozila) u ispravnom stanju, sa ciljem eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja u toku rada.
- Ukoliko dođe do prosipanja goriva i ulja iz mehanizacije u toku izgradnje objekta neophodno je zagađeno zemljište skinuti, skladištiti ga u zatvorena burad, u zaštićenom prostoru, shodno Zakonu o upravljanju otpadom ("Sl. list CG" br. 34/24 i 92/24) i zamijeniti novim slojem.

Napomena: Pored navedenog sve akcidentne situacije koje se pojave rješavaće se u okviru Plana zaštite i spašavanja - Preduzetnog plana.

Program praćenja uticaja na životnu sredinu

Praćenje uticaja izgradnje i eksploatacije objekta na životnu sredinu je obaveza koja proizilazi iz zakonskih propisa.

Praćenje uticaja na životnu sredinu se sprovodi mjerenjem, ispitivanjem i ocjenjivanjem indikatora stanja životne sredine i obuhvata praćenje prirodnih faktora, promjene stanja i karakteristike životne sredine.

Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore sprovodi Državni program praćenja stanja životne sredine prema Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16,73/19 i 84/24).

Takođe, obaveza je i zagađivača (pravno lice ili preduzetnik koji je korisnik postrojenja koje zagađuje životnu sredinu) da vrši praćenje stanja životne sredine definisane samim Elaboratom i da utvrđuje uticaj na pojedine segmente životne sredine.

U toku izgradnje objekta

Kako je kroz analizu uticaja izgradnje objekata na životnu sredinu i primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno da se u toku izgradnje objekta ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda i zemljišta to se ne predlaže njihovo praćenje.

Međutim, u toku izgradnje objekata kao posledica rada građevinske mehanizacije, može doći do povećanja nivoa generisane buke na trasi podzemnog kabla koja je privremenog karakteraja. Iz tih razloga predlaže se njeno mjerenje pri mašinskom iskopu kanala.

Monitoringom nivoa buke obuhvatiti mjerenje nivoa buke u toku izgradnje objekata, na trasi podzemnog kabla u naselju Dinoša blizu lokacije trafostanice.

Monitoring nivoa buke vrši ovlašćena institucija.

Takođe je kroz analizu uticaja projekta na životnu sredinu uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno da se u toku eksploataciji objekata ne mogu očekivati uticaji na kvalitet vazduha, voda, zemljišta, povećanja nivoa generisane buke, kao i na nejonizujuće značajnije, ipak je nakon završetka radova na polaganju kabla i puštanja u pogon potrebno izvršiti mjerenje raspodjele gustine magnetskog fluksa u skladu sa važećim standardima kako bi se utvrdilo da li je nivo magnetskog fluksa u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Mjerenje raspodjele gustine magnetskog fluksa vrši ovlašćena akreditovana organizacija.

Nosioc projekta u toku izgradnje i eksploatacije objekta treba da upravlja otpadom shodno Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 34/24 i 92/24).

Takođe, nosioc projekta treba da postupa u svemu u skladu sa mjerama koje su predviđene u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu, a koje su opisane u poglavlju 7. ovog Elaborata.

Shodno Članu 35. Zakona o životnoj sredini, vlasnik objekta dužan je da rezultate monitoringa dostavlja nadležnom organu lokalne uprave i Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine Crne Gore.

7. IZVORI PODATAKA

Zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu izgradnje i eksploatacije elektro energetskog 35 kV kablovskog voda na dijelu trase koja prolazi kroz Opštinu Tuzi (Dio 2), urađen je u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. list CG”, br. 19/19).

Prilikom izrade zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu navedenog objekta, korišćena je sledeća:

Zakonska regulativa:

- Zakon o izgradnji objekata („Sl. list CG” br. 19/25., 92/25., 160/25. i 114/26.).
- Zakon o energetici („Sl. list CG”, br. 05/16).
- Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16, 73/19 i 84/24).
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. list CG” br. 54/16, 18/19 i 84/24).
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG” br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19 i 84/24).
- Zakon o vodama („Sl. list CG” br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16 i 2/17, 80/17, 84/18 i 84/24).
- Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list CG” br. 25/10, 43/15, 73/19 i 84/24).
- Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11, 01/14 i 2/18).
- Zakonu o zaštiti od nejonizujućih zračenja („Sl. list CG”, br. 35/13).
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 34/24).
- Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list CG” br. 55/16, 2/18, 66/19, 140/22 i 84/24).
- Zakon o zaštiti i spašavanju („Sl. list CG” br. 13/07, 05/08, 86/09, 32/11, 54/16, 146/21., 03/23. i 82/25.).
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG” br. 34/14., 44/18., 84/24. i 51/26).
- Zakon o prevozu opasnih materija („Sl. list CG” br. 33/14, 13/18 i 84/24).
- Pravilnik o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. list CG”, br. 19/19).
- Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG”, br. 60/11 i 94/21).
- Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 21/11 i 32/16).
- Pravilnikom o emisiji zagađujućih materija u vazduhu („Sl. list RCG” br. 25/01).
- Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12).
- Pravilniku o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG”, br. 18/97).
- Pravilnik o načinu i rokovima utvrđivanja statusa površinskih voda („Sl. list CG”, 25/19).
- Pravilnik o načinu i rokovima utvrđivanja statusa podzemnih voda („Sl. list CG”, 52/19).
- Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).
- Pravilnik o klasifikaciji otpada, katalogu otpada, postupcima obrade otpada, odnosno prerade i odstranjivanja otpada („Sl. list CG” br. 64/24).
- Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada („Sl. list CG” br. 33/13 i 65/15).
- Pravilnik o postupku sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cementa azbestnog građevinskog otpada („Sl. list CG” br. 50/12).
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo, odnosno preduzetnik za sakupljanje, odnosno transport otpada („Sl. list CG” br. 16/13).
- Pravilnik o opštim merama zaštite na radu od opasnog dejstva električne struje u objektima namenjenim za rad, radnim prostorijama i na gradilištima, („Sl. list SRS” br. 21/89).

-
- Pravilnik o tehničkim merama za zaštitu objekata od atmosferskog pražnjenja („Sl. list SRJ“ br. 11/96).
 - Pravilnik o tehničkim normativima za uzemljenja elektroenergetskih postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V („Sl. list SRJ“ br. 61/95).
 - Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja i uređaja od požara („Sl. list SFRJ“ br. 74/90).
 - Pravilniku o granicama izlaganja elektromagnetnim poljima („Sl. list CG“, br. 6/15).
 - Pravilnik o granicama izlaganja elektromagnetnim poljima ("Sl. listCG" br. 6/15).
 - Pravilnikom o načinu prvih i periodičnih mjerenja nivoa elektromagnetskih polja, kriterijuma za utvrđivanje učestalosti mjerenja, sadržaju i obrascu izvještaja o prvim i periodičnim mjerenjima, ("Sl. list CG" br. 56/15).

Projektna dokumentacija

- Projekat energetskog 35 kV kablovskog voda za priključenje solarne elektrane SE Phyllon“ na distributivnu mrežu.

Na osnovu člana 4 stav 2 i člana 5 Odluke o izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa na teritoriji Opštine Tuzi ("Sl.list CG – opštinski propisi", broj 033/19 od 14.08.2019.god.) i člana 92 stav 1 i člana 99 stav 1 tačka 16 Statuta Opštine Tuzi ("Sl.list RCG – opštinski propisi", broj 024/19), Predsjednik Opštine Tuzi donosi

ODLUKU

o određivanju lokacije sa elementima urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa – 35 kV kablovskog voda za povezivanje TS 35/0,8 Kv SE Phyllon sa trafostanicom TS 220/110/35 kV Podgorica – dio 2 na katastarskim parcelama broj 9/3, 3489/1, 3489/3, 3489/2 KO Tuzi i 331, 358, 545, 405, 473 KO Dinoša u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Podgorice

Vrsta lokalnog objekta od opšteg interesa

Član 1

Ovom Odlukom određuje se lokacija za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa – 35 kV kablovskog voda za povezivanje TS 35/0,8 Kv SE Phyllon sa trafostanicom TS 220/110/35 kV Podgorica – dio 2 na katastarskim parcelama broj 9/3, 3489/1, 3489/3, 3489/2 KO Tuzi i 331, 358, 545, 405, 473 KO Dinoša u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Podgorice.

Programski zadatak za izradu glavnog projekta.

Član 2

Glavni projekat za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa – 35 kV kablovskog voda za povezivanje TS 35/0,8 Kv SE Phyllon sa trafostanicom TS 220/110/35 kV Podgorica – dio 2 na katastarskim parcelama broj 9/3, 3489/1, 3489/3, 3489/2 KO Tuzi i 331, 358, 545, 405, 473 KO Dinoša u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Podgorice uraditi u skladu sa graf. prilogom "Situaciono rješenje" i Projektnim zadatkom koji čini sastavni dio ove Odluke.

Glavni projekat pomenutog objekta izrađuje se i reviduje na osnovu Odluke o lokaciji sa elementima urbanističko – tehničkih uslova, procedure definisane Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu, uslova nadležnog preduzeća za oblast elektrotehničke infrastrukture i drugih uslova utvrđenih posebnim propisima, u skladu sa odredbama važećeg Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, važećim tehničkim normativima, standardima i normama kvaliteta.

Osnovni podaci o objektu

Član 3

Planirani objekat – na katastarskim parcelama broj 9/3, 3489/1, 3489/3, 3489/2 KO Tuzi i 331, 358, 545, 405, 473 KO Dinoša upisanih u Posjedovne listove broj 470, 2215 i 482 i Listove nepokretnosti 151 i 682 u zahvatu Prostornog urbanističkog plana Podgorice, prepoznat je kao lokalni objekat od opšteg interesa.

Elementi urbanističko - tehničkih uslova

Član 4

Lokacija za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa– na katastarskim parcelama broj 9/3, 3489/1, 3489/3, 3489/2 KO Tuzi i 331, 358, 545, 405, 473 KO Dinoša, kao i sve katastarske parcele koje nastanu parcelacijom pomenutih parcela u zahvatu Prostornog urbanističkog plana Podgorice

Uvidom u sajt Uprave za katastar i državnu imovinu 16.10.2023. godine za pomenute parcele utvrđeno je sljedeće.

Katastarska parcela broj 9/3 KO Tuzi upisana u PL broj 470 Sopstvenik Suposjednik Država CG subjek raspolagana Vlada CG obim prava 1/1.

Katastarske parcele broj 3489/1 i 3489/3 KO Tuzi upisane u PL broj 482 Sopstvenik Suposjednik Država CG subjek raspolagana Vlada CG obim prava 1/1.

Katastarska parcela 3489/2 KO Tuzi upisana u posjedovni list broj 2215 , sopstvenik suposjednik Deponija d.o.o. u obimu prava 1/1.

Katastarske parcele broj 331, 358 i 545 KO Dinoša upisane u list nepokretnosti broj 151, Sopstvenik Suposjednik Država CG subjek raspolagana Vlada CG obim prava 1/1.

Katastarske parcele broj 405 i 473 KO Dinoša upisane u list nepokretnosti broj 682, Sopstvenik Suposjednik Država CG subjek raspolagana Vlada CG obim prava 1/1.

Shodno članu 8 stav 1 tačka 2 Odluke o izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa („Sl.list Crne Gore – opštinski propisi” , br.033/19 od 14.08.2019, 034/20 od 28.09.2020. godine) kojim je propisano da se odobrenje za izgradnju između ostalih navedenih izdaje na osnovu dokaza o pravu svojine, odnosno drugom pravu na zemljištu, te je neophodno prije izdavanja odobrenja za građenje predmetnog objekta riješiti imovinsko pravne odnose.

Situaciju terena treba uraditi u odgovarajućoj razmjeri, na istoj treba prikazati objekat sa uređenjem terena, kao i prikaz katastarske parcele u čijoj funkciji je predmetni objekat. Investitor je obavezan da pripremi i propiše projektni zadatak za izradu tehničke

dokumentacije za izgradnju objekta uz obavezno poštovanje Odluke sa elementima UTU -a.

Tehničku dokumentaciju uraditi u skladu sa Odlukom i ovim uslovima, važećom tehničkom regulativom, uputstvima i standardima i u skladu sa Pravilnikom o načinu izrade, razmjeri i bližoj sadržini tehničke dokumentacije ("Sl.list CG" br.044/18 i br. 43/19).

Na projektnu dokumentaciju potrebno je pribaviti saglasnosti utvrđene posebnim propisima koje se odnose na ovaj tip objekta.

Napomena: Prije izdavanja odobrenja za građenje predmetnog objekta neophodno je riješiti imovinsko pravne odnose.

Grafički prikaz lokacije na katastarskoj podlozi

Član 5

Sastavni dio ove odluke čine kopija zahtjeva podnosioca, projektni zadatak za izradu glavnog projekta.

Broj: 01 - 332/25 912/3
Tuzi, 25.03.2025.godine

PREDSJEDNIK,
LINDON GJELAJ
LINDON GJELAJ

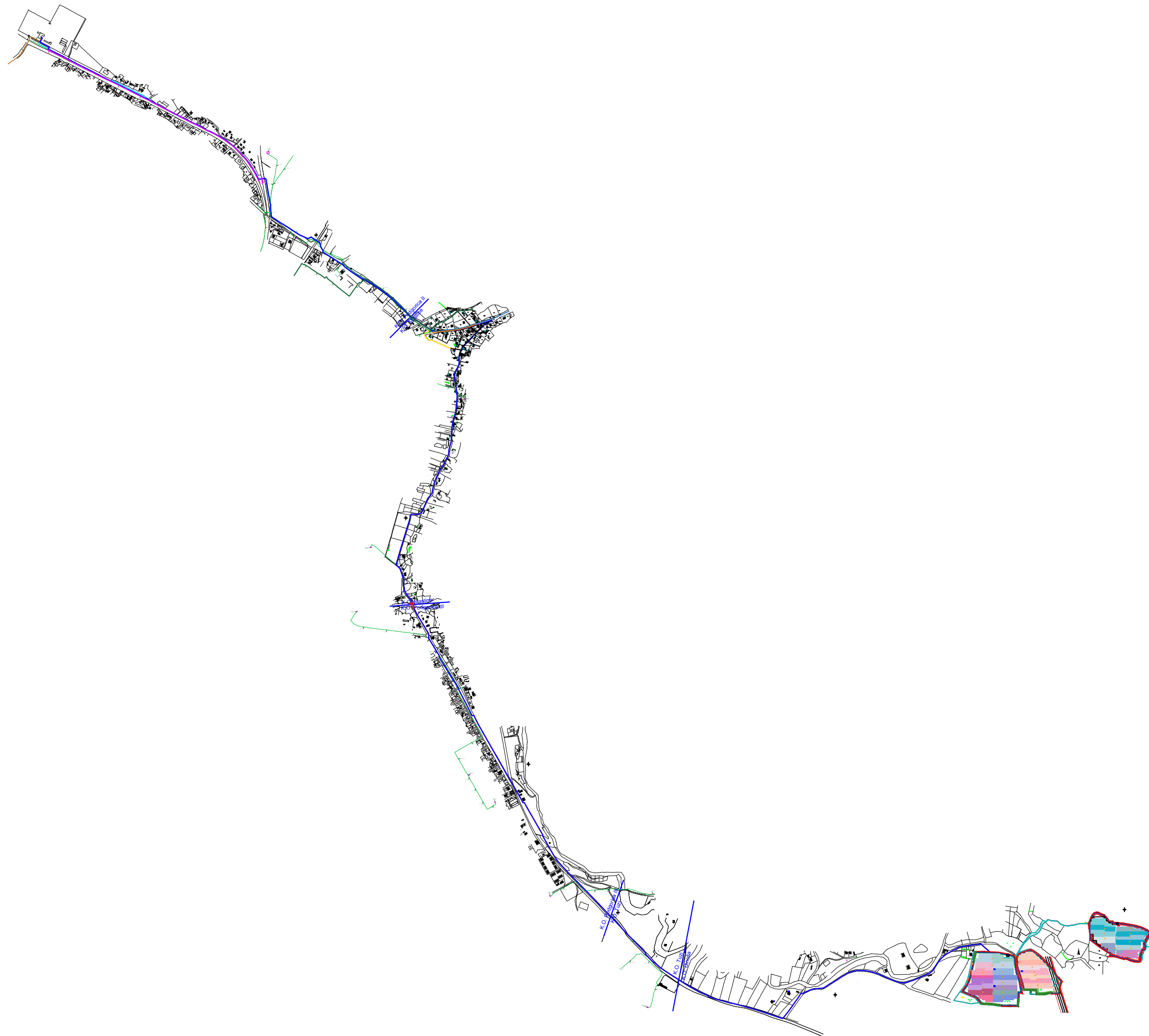
O b r a z l o ž e n j e:

Uvidom u plansku dokumentaciju utvrđeno je da se lokacija za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa – 35 kV kablovskog voda za povezivanje TS 35/0,8 Kv SE Phyllon sa trafostanicom TS 220/110/35 kV Podgorica – dio 2 na katastarskim parcelama broj 9/3, 3489/1, 3489/3, 3489/2 KO Tuzi i 331, 358, 545, 405, 473 KO Dinoša u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Podgorice

Osnovni elementi za izgradnju predmetnog objekta određeni su i definisani odredbama Odluke o određivanju lokacije sa elementima urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa

Članom 223 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG", br. 64/17), propisano je da "Propisi jedinice lokalne samouprave, kojima se uređuju lokalni objekti od opšteg interesa primjenjivaće se do donošenja plana Generalne regulacije Crne Gore u dijelu koji se odnosi na vodovodnu, telekomunikacionu i kanalizacionu infrastrukturu, toplove; opštinske puteve (lokalne i nekategorisane) i prateće objekte; ulice u naseljima i trgove; parking prostore, pijace; gradska groblja; podzemne i nadzemne prolaze; javne garaže; objekte distributivne mreže naponskog nivoa do 35 kV, javnu rasvjetu; javne i zelene površine i gradske parkove, ski-liftove, žičare koje se grade na teritoriji jedne lokalne samouprave i objekte ruralnog razvoja (poljoprivredne, stočarstva, vinogradarstva, voćarstva)". Članom 3 Odluke o izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa na teritoriji Opštine Tuzi („Sl.list CG – Opštinski propisi", broj 033/19 od 14.08.2019.godine), definisano je sljedeće: "Lokalnim objektima od opšteg interesa, u smislu ove odluke, smatraju se: opštinski putevi (lokalni i nekategorisani) i prateći objekti; vodovodna i kanalizaciona infrastruktura; podzemni i nadzemni prolazi; ulice u naseljima i trgovima; javne i zelene površine i gradski parkovi; javni parking prostori; javne garaže; pijace; gradska groblja; infrastruktura javnog snadbijevanja toplotnom energijom; žičare koje se grade na teritoriji jedinice lokalne samouprave; javna rasvjeta; objekti distributivne mreže naponskog nivoa do 35 Kv, telekomunikaciona infrastruktura; objekti ruralnog razvoja (poljoprivredni, seoskog stanovanja i turizma, stočarstva, vinogradarstva i voćarstva)" i dom za stare.

U skladu sa članom 4 navedene Odluke, kojim je propisano da je „Lokacija sa elementima urbanističko-tehničkih uslova (u daljem tekstu: lokacija), u smislu ove Odluke, mjesto na teritoriji jedinice lokalne samouprave na kojem se izvode radovi na izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa", lokaciju iz stava 1 ovog člana određuje izvršni organ lokalne samouprave svojim aktom.

PRILOG
SITUACIJA
RAZMJERA
1:2000